

Planning en control

We werken continu aan de verbetering van de planning en control documenten, zodat de kaderstellende en controlerende rol van de raad beter ondersteund wordt.

In de jaarstukken 2022 wordt verantwoording afgelegd over de door de vorige raad vastgestelde programmabegroting 2022. In deze programmabegroting zijn maatschappelijke effecten opgenomen. Voor elk programma zijn maatschappelijke effecten, doelstellingen en activiteiten beschreven en met elkaar in samenhang gebracht. Het vorige raadsakkoord “Aan de Slag!” en de vastgestelde perspectiefnota 2022 – 2025, “Vitale Kernen, Vitale Gemeente” zijn hiervoor nog richtinggevend geweest.

De (effect)indicatoren zijn het afgelopen jaar geëvalueerd in het auditcommittee. De conclusie was dat deze weinig van toegevoegde waarde waren en zijn daarom nu niet meer opgenomen in de jaarstukken 2022.

In 2021 was er gestart met het werken aan een dashboard op productniveau, dit om de begroting inzichtelijker te maken. In 2022 hebben we dit vanwege de vele personele wisselingen niet verder kunnen verfijnen. De verplichtingenadministratie is in 2022 ingevoerd, daardoor hebben de budgethouders dagelijks beter inzicht in de budgetten.

Inmiddels is er een nieuwe planning & control tool aangeschaft en zal in 2023 verder worden geïmplementeerd. Met deze tool zijn we niet alleen in staat om het proces van totstandkoming van de planning & control documenten beter te laten verlopen, ook in de (digitale) vormgeving naar buiten toe maken we met deze documenten een professionaliseringsslag.

Het beleidskader voor inkoop en aanbesteding is in 2022 geactualiseerd. Voor het contractenregister moeten nog vervolgstappen gezet worden. Er ligt een concept projectvoorstel en deze zal in 2023 geïmplementeerd worden en daarmee naar verwachting leiden tot een verbetering van de kwaliteit en beheersing van het contractenregister. Dit wordt ook meegenomen in de organisatieontwikkeling,

Rechtmatigheid en audits

In september 2022 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet versterking decentrale overheden. In deze wet is ook de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording geregeld. Vanaf boekjaar 2023 is niet langer de accountant verantwoordelijk voor de verantwoording over de rechtmatigheid, maar het college van burgemeester en wethouders. De voorbereidingen voor deze wetswijziging zijn al vanaf 2021 opgepakt in de organisatie. Het jaar 2021 was destijds het beoogde invoeringsjaar, maar is door allerlei oorzaken twee keer met een jaar uitgesteld. In 2022 zijn in de belangrijkste processen verbeteringen aangebracht die bijdragen aan een goede basis voor een rechtmatige verantwoording. Eind 2022 heeft de accountant in de managementletter aangegeven dat de organisatie daarbij op de goede weg is, maar dat we er nog niet zijn. Bij het proces inkoop en aanbesteding moeten nog stappen worden gezet om de basis op orde te krijgen. Ook merkt de accountant op dat we vooral moeten inzetten op het versterken van de controles in de teams zelf. Als laatste wijst de accountant op het belang van een sterk team concerncontrol, dat bestaat uit eigen, vaste medewerkers. Dat vermindert de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van externe adviseurs.

Voorwaarden criterium

Volgens het Controleprotocol 2022 is maximaal toegestaan: voor niet rechtmatige handelingen € 741.053 (1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 2.223.160 (3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves).

Begrotings criterium

In het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn met betrekking tot de omvang van kosten- c.q. begrotingsoverschrijdingen de volgende kaders vastgesteld:

- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met een bedrag kleiner of gelijk aan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer met een minimum van € 10.000 door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met meer dan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 1 en 2 nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Wanneer deze overschrijdingen passen binnen de beleidskaders van de raad is hierop de algemene lijn van toepassing en worden deze dus niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dienen gemeenten afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening op te nemen en toe te lichten. Hierna volgt, op programmaniveau, een overzicht van de overschrijding op de lasten, waarbij de toevoegingen aan de reserves buiten beschouwing worden gelaten.

Lasten per programma	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Overschrijding	
	Lasten	Lasten	Bedrag	Relatief
Mens en samenleving	19.628.857	21.019.541	1.390.684	7,08 %
Kunst, cultuur en erfgoed	1.048.170	1.141.305	93.135	8,89 %
Leefomgeving en duurzaamheid	26.478.899	24.173.571	-2.305.328	0,00 %
Economie, toerisme en recreatie	12.518.254	13.392.826	874.572	6,99 %
Bestuur en dienstverlening	13.898.723	14.280.419	381.696	2,75 %

Bij de afzonderlijke programma's zijn er 3 overschrijdingen geconstateerd die de 5% te boven gaat. Hierop wordt hieronder nog een nadere toelichting gegeven. Bij de afzonderlijke programma's worden de opvallendste verschillen nader toegelicht.

Mens en samenleving

In de jaarrekening 2022 zijn verschillende incidentele nadelige verschillen naar voren gekomen welke samen resulteren tot de overschrijding binnen de lasten van het programma. De grootste effecten komen uit de overschrijding bij de niet vrij toegankelijke voorziening jeugdzorg, jeugdzorgplus en de loketvoorzieningen jeugd en sociaal domein. De toelichtingen op deze verschillen zijn beschreven bij het afzonderlijke programma.

Kunst, cultuur en erfgoed

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door uitgaven voor het jubileumjaar 2022. Hier staan ontvangsten tegenover, waardoor per saldo geen sprake is van een overschrijding op dit programma.

Economie, toerisme en recreatie

Dit wordt veroorzaakt doordat de uitvoering en afwikkeling van de eenmalige energietoeslag (EET) voor de inwoners heeft plaatsgevonden in het gemeentelijke minimabeleid waardoor er een overschrijding is gekomen op dit programma. De kosten van de eenmalige energietoeslag worden voor een groot gedeelte gedekt uit het steunfonds Corona, (TONK gelden) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering (in programma 5) is ontvangen.